

หนังสือชุดความรู้ทั่วไปด้านเทคโนโลยีสำหรับประชาชน



# ไซดริน (เมล็ดยอดไซส)

วิไลณ์ ไทหนัก

หนังสือชุดความรู้ทั่วไปด้านการแพทย์สำหรับประชาชน

# ไข้คิน

วิโรจน์ ไวกวนิชกิจ

ไช้ดิน

ISBN 978-616-594-408-3

โดย 'วิโรจน์ ไววนิชกิจ'

พิมพ์ครั้งแรก : ตุลาคม 2565

ราคา 330 บาท

วิโรจน์ ไววนิชกิจ.

ไช้ดิน (เมล็ดออยต์โตซิส).-- กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2565.  
62 หน้า.

1. ไช้. I. ชื่อเรื่อง.

616.047

ISBN 978-616-594-408-3

พิมพ์ที่

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ กรุงเทพฯ

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2539

## คุยกับผู้เขียน

โรคไข้ดินหรือโรคเมลิออยโดสิส เป็นโรคติดต่อที่รายงานการระบาดในหลายประเทศในปัจจุบันศาสตร์เกี่ยวกับ โรคดังกล่าวนี้เป็นศาสตร์ที่มีความน่าสนใจในปัจจุบัน ศาสตร์จำเพาะด้านโรคไข้ดินจึงเป็นศาสตร์ใหม่ จำเป็นมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง นอกจากการป้องกัน โรค และการดูแลรักษา ระหว่างเจ็บป่วย หนังสือเล่มนี้ ผู้นิพนธ์ได้จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอองค์ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้ดินที่ประชาชนทั่วไปควรทราบ หนังสือเล่มนี้เหมาะกับทุกเพศ ทุกวัย สำหรับผู้ที่คำนึงถึงสุขภาพและสนใจเกี่ยวกับ “โรคไข้หัวดมะเขือเทศ” คุณไม่ควรพลาดที่จะอ่านหนังสือเล่มนี้

ศ. (professor) นพ. วิโรจน์ ไชวานิชกิจ

## สารบัญเรื่อง

	หน้า
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโรคไข้ฉี่หนู	5
โรคติดต่อจากดินอื่นๆ	54

## ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโรคไข้ดิน

วิโรจน์ ไหววนิชกิจ

โรคไข้ดินคืออะไร <sup>1-7</sup>

โรคไข้ดินหรือเมลิออยโดสิส (Meloidosis) เป็นโรคติดเชื้อที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Burkholderia pseudomallei* ซึ่งพบได้ทั่วไปในดินและน้ำ นาข้าว ท้องไร่ แปลงผัก สวนยาง ทั่วทุกภาคในประเทศไทย พบมากในช่วงฤดูฝน (ตุลาคม - ธันวาคม) โดยผู้ป่วยมักรับเชื้อที่อยู่ในดินและน้ำ สามารถติดต่อได้ 3 ทาง คือ 1. ผ่านทางบาดแผลบนผิวหนัง 2. หายใจเอาฝุ่นจากดินหรือน้ำที่มีเชื้อเจือปนอยู่เข้าไป 3. ดื่มหรือกินอาหารที่ปนเปื้อนเชื้อเข้าไป และพบวาระยะฟักตัวของเชื้อ คือ 1 - 21 วัน บางรายอาจนานเป็นปี ผู้ป่วยมักมีอาการไข้เป็นเวลานานโดยไม่ทราบสาเหตุ มีเนื้อ

ตาย แผล ฝี หนองที่ปอด ตับ ม้าม แผลอักเสบเรื้อรัง อาจทำให้เกิด  
การติดเชื้อในกระแสเลือด โดยผู้ป่วยจะมีอาการรุนแรงและ  
เสียชีวิตได้อย่างรวดเร็ว

สำหรับผู้ที่มีความเสี่ยงต่อโรคนี้นั้นส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีอาชีพที่ต้อง  
สัมผัสดินและน้ำโดยตรง เช่น เกษตรกรและประมง โดยเฉพาะผู้  
ที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง โรคเบาหวาน โรคไต โรคทาลัสซีเมีย ผู้ติด  
เชื้อจะมีอาการหลากหลายจนถึงไม่มีอาการ คล้ายป่วยเป็นไข้ บาง  
รายมีอาการคล้ายวัณโรค อาการสำคัญคือ ติดเชื้อในกระแสเลือด  
ทั้งแบบเฉียบพลัน และเรื้อรัง

โรคเมลิออยโดสิส เป็นโรคติดเชื้อที่ในประเทศไทยยังคงเฝ้าระวัง  
อย่างต่อเนื่อง ความรุนแรงของโรคทำให้เสียชีวิตได้ หากติดเชื้อ  
ในกระแสเลือด จึงควรทำการศึกษาร่วมกันเพื่อทำความเข้าใจและ  
ปฏิบัติตนให้เหมาะสม โรคเมลิออยโดสิส เป็นโรคติดเชื้อที่ใน  
ประเทศไทยยังคงเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง ความรุนแรงของโรคทำ